

Spet film o Tarzanu

Tisti, ki so zaljubljeni v tarzavščine, jim bo najnovejši film, ki ga gledamo sedaj, prav gotovo po godu. Saj so ohranjeni in znova uporabljeni v njem vsi rekviziti, ki jih poznamo iz prejšnjih filmov. Obenem pa so skušali producenti nekoliko spremeniti zunanje okolje s tem, da se ne dogaja film samo v džungli, kakor smo sicer navajeni, temveč da je preneseno dejanje v New York, v kamenito džunglo, kjer žive ljudje.

Se celo vzgojen hoče biti film, saj skuša ponazoriti vrednost zakona, ki ureja odnose ljudi v mestu, kjer ne vlada džungelski zakon, da vsak sebe ščiti. Tvorcem se je zdelo zanimivo in vredno, vsaj s trgovskega vidika, da nakažejo v tem filmu spopad med zakoni civiliziranega človeštva, kjer brani skupnost posameznika in džungelskim zakonom, kjer si vsak posameznik sam išče pravice. Prosim vas, saj to je v jedru zamisel »Mihaela Kohlhaasa«! In prav kot v tistih mojstrovinah, tudi v našem filmu zmaga zakon družbe — čeprav je v vsakem navedenih primerov do posameznika krivičen, kajti urejena družba ne prizna posamezniku, da si sam jemlje pravico. Toda bistvena razlika je v koncu in prav konec je podčrtal človeško umetniško vrednost Kleistove novele in je v filmu vprav šolski primer vulgarizacije idej, kakor jo srečamo v plažasti književnosti in prav tako plažastih filmih.

Ko gre Mihael Kohlhaas na morišče, da se s tem oddolži družbi za tragično krivdo, ki jo je zagrešil, je njegova smrt oster protest proti družbi, ki je prisilila človeka, da si je sam iskal pravice, ker ji je država samo orodje za zaščito vladajočega razreda.

V filmu pa si je pomagal scenarist z lažnim človekoljubjem: »Zakon je dober — sodnik je dober.« Iz prikaza tragičnega zapleta in krivde je naredil šalo, ki je bolj opičja, ko jo prikazujejo ljudje, kakor pa v sceni z opico.

Razumem, da kapitalistični svet, ki ne prizna in ne more priznati zakona o odmiranju države, ker sloni na izkoriščanju človeka po človeku, drugače prikazati ne more, ker se zaveda, da bi resno obravnavanje tega problema dalo gledalcem misliti in bi ustvarjalo v njih odpor do obstoječega družbenega reda.

In sicer o filmu? Za razliko od prejšnjih ima nekaj prav lepih daljavskih posnetkov s friških živali. Ob njih mi je nehote vstal spomin na film »Trade-Horn« in podobne ter želja, da bi namesto tarzavščin gledal spet ta ali oni geografsko-kulturni film. Mislím, da je bila moja želja, slična želji tudi drugih gledalcev, kajti med vsemi igralci so z največjim zanimanjem sledili dejanje male opice Cite.

O nemogoči storiji in prav tako nemogočih junačevanjih brezčasovnega Tarzana pa ni, da bi govoril. V vsem je to le v moderno obleko in še to prav zaslužkarsko oblečena pravljica o bedastem, toda dobrodušnem silaku in dobri vili, ki mu uravnava pot.

Upam pa, da ne bodo po tem filmu otroci poskušali plezati po pročeljih ljubljanskih hiš, temveč, da bodo ostali pri tivolskih drevesih, ker bo sicer preveč nesreč.

B. P.